

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101932

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУ "ОЮА" від 14.02.2024 р.
№336-10

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлига Анастасія Вадимівна

2. Anastasiia V. Pavlyga

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37284 Право (081 Право)

Дата захисту: 27-01-2024

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3840

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.01

Тема дисертації:

1. Правове регулювання використання альтернативних джерел енергії в Україні
2. Legal regulation of the use of alternative energy sources in Ukraine

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, що виявилось у встановленні особливостей правового регулювання використання альтернативних джерел енергії в Україні. Визначено сучасні тенденції розвитку законодавства у сфері використання альтернативних джерел енергії, а саме: а) поступовий відхід від «зеленого» тарифу як самостійного засобу підтримки та перетворення його у допоміжний інструмент; б) максимальне стимулювання самозабезпечення споживачів енергії; в) державне стимулювання виробників енергії з альтернативних джерел до ринкової активності та господарської самостійності за рахунок встановлення договірних відносин на енергетичному ринку; г) зменшення юридичних зобов'язань держави у цій сфері. Виділено та охарактеризовано такі етапи розвитку вітчизняного законодавства у сфері використання альтернативних джерел енергії: 1) етап становлення загального енергетичного законодавства (1991 – 2000), його основними рисами були: а) зародження та активне становлення загального енергетичного законодавства; б) епізодичне згадування альтернативних джерел енергії в окремих нормативних джерелах; в) поява окремих програмних документів, позбавлених

регуляторної конкретики та системного бачення розвитку відносин щодо використання альтернативних джерел енергії; 2) етап статичного спеціального законодавства (2000 – 2008), ознаками якого були: а) поява спеціальних законів; б) статичність та декларативність норм законодавства; 3) етап динамічного спеціального законодавства (2008 – 2012), ознаками якого були: а) формування пікового протекціонізму галузі; б) масштабування спеціального законодавства; в) неодноразове гарантування державою збереження пільгових протекційних умов виробництва енергії з альтернативних джерел; 4) етап перебудови енергетичної системи (2013 – 2018), для якого було характерно: а) удосконалення існуючих правових механізмів; б) відмова від деяких правових конструкцій; в) активна євроінтеграційна трансформація під час створення об'єднаної енергетичної системи; 5) етап регресу (2019 – 2022), ознаки якого полягали у: а) кризі тарифної підтримки; б) впровадженні аукціонної моделі підтримки; в) розширенні юридичної відповідальності виробників енергії; 6) етап розвитку законодавства у сфері альтернативної енергетики під час дії воєнного стану та післявоєнного відновлення (з 2022 року), який об'єднує дві характерні ознаки: а) здійснення термінових ситуативних заходів, спрямованих на збереження альтернативної енергетики в кризових умовах; б) проведення стратегічних заходів, основним з яких є запровадження нової протекційної моделі. Запропоновано інтегрально-правовий шлях вирішення проблеми використання значних земельних площ під розміщення сонячних електростанцій, який враховує екологічні, економічні та соціальні інтереси та ґрунтується на таких принципах: а) ефективне землекористування; б) використання земель гіршої якості; в) розміщення у віддалених місцях; г) використання технологічних інновацій; д) партнерство; е) спільне землекористування. Визначено особливості правового регулювання сонячної енергетики в Україні: а) поява права геліокористування як права на використання енергії сонячного випромінення для виробництва електричної енергії; б) динамічність законодавства через євроінтеграційні зобов'язання, воєнні умови, прогресування енергетичного переходу тощо; в) постійний пошук балансу між протекційністю та ринковими відносинами.

2. In the dissertation, a theoretical generalization and a new solution to the scientific task was carried out, which was manifested in establishing the peculiarities of the legal regulation of the use of alternative energy sources in Ukraine. The current trends in the development of legislation in the field of the use of alternative energy sources have been determined, namely: a) gradual departure from the "green" tariff as an independent means of support and its transformation into an auxiliary tool; b) maximum stimulation of self-sufficiency of energy consumers; c) state stimulation of producers of energy from alternative sources to market activity and economic independence due to the establishment of contractual relations in the energy market; d) reducing the state's legal obligations in this area. The following stages of the development of domestic legislation in the field of the use of alternative energy sources were identified and characterized: 1) the stage of the formation of general energy legislation (1991 – 2000), its main features were: a) the birth and active formation of general energy legislation; b) occasional mention of alternative energy sources in individual normative sources; c) the appearance of individual program documents devoid of regulatory specifics and a systemic vision of the development of relations regarding the use of alternative energy sources; 2) the stage of static special legislation (2000 - 2008), the features of which were: a) the appearance of special laws; b) static and declarative nature of legislative norms; 3) the stage of dynamic special legislation (2008 – 2012), the characteristics of which were: a) formation of peak protectionism in the industry, b) scaling of special legislation; c) repeated guarantee by the state of preservation of preferential protective conditions for the production of energy from alternative sources; 4) the stage of reconstruction of the energy system (2013-2018), which was characterized by: a) improvement of existing legal mechanisms; b) rejection of some legal constructions; c) active European integration transformation during the creation of a unified energy system; 5) regression stage (2019 – 2022), the signs of which were: a) crisis of tariff support; b) implementation of the auction model of support; c) expansion of legal responsibility of energy producers; 6) the stage of development of legislation in the field of alternative energy during martial law and post-war recovery (from 2022), which combines two characteristic features: a) implementation of urgent situational measures aimed at preserving alternative energy in crisis conditions; b) implementation of strategic measures, the main of which is the introduction of a new protection model. An integrated way of solving the problem of using large land areas for the placement of solar power plants is proposed, which takes into account ecological, economic and social interests and is based on

the following principles: a) efficient land use; b) use of land of inferior quality; c) accommodation in remote places; d) use of technological innovations; e) joint development and partnership; e) joint land use. The peculiarities of the legal regulation of solar energy in Ukraine have been determined: a) the emergence of the right to use solar energy as the right to use the energy of solar radiation for the production of electricity; b) dynamism of legislation due to European integration obligations, military conditions, progress of the energy transition, etc.; c) constant search for a balance between protectionism and market relations. The peculiarities of the legal regulation of offshore wind energy are revealed: a) in the absence of special legislation, offshore wind energy relations are regulated by general norms of energy, water, maritime and international law; b) the need to establish legal mechanisms for balancing various types of water use (in particular, energy, fishing, shipping, recreation, etc.); c) development of the legal basis of effective maritime spatial planning; d) provision of increased environmental and legal requirements for the location and operation of offshore wind power plants; e) development of a special protective legal regime supporting offshore wind energy as a component of the energy transition.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Павлига А. В. Правовий вимір використання альтернативних джерел енергії в період війни та післявоєнного відновлення в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 9. С. 209 – 211.
- 2. Павлига А. В. Правові перспективи розвитку офшорних вітроелектростанцій в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 210 – 214.
- 3. Павлига А. В., Дубінін Ю. С. Еколого-правові вимоги до розміщення та функціонування об'єктів вітрової енергетики в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 11. С. 341 – 345.
- 4. Павлига А. В., Дубінін Ю. С. Еволюція та сучасний стан законодавчого забезпечення гідроенергетики в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. № 2. С. 27 – 32.
- 5. Павлига А. В. Переробка біомаси для виробництва енергії: законодавче забезпечення та проблемні аспекти. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Юридичні науки". 2021. № 6. <https://www.inter-nauka.com/issues/law2021/6/7366> DOI: 10.25313/2520-2308-2021-6-7366
- 6. Павлига А. В. Закордонний досвід правового забезпечення інноваційного використання відновлювальних джерел енергії. Право і суспільство. 2021. № 1. С. 119 – 125.
- 7. Павлига А. В. Загальна характеристика сучасного законодавства у сфері альтернативної енергетики України. Екологічне право. 2020. № 3. С. 46 – 49
- 8. Павлига А. В. Переваги та недоліки використання вітрової енергетики: оцінка впливу на довкілля. Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 25-26 листопада 2021 року). Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Ч. 1. С. 147 – 149.
- 9. Павлига А. В. Щодо питання використання офшорних вітроелектростанцій в умовах Covid-19 на міжнародній арені. Місце юридичних наук у формуванні правової культури сучасної людини: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 – 25 грудня 2021 року). Запоріжжя: Запорізька міська громадська організація «Істина», 2021. С. 87 – 89.
- 10. Павлига А. В. Переваги та недоліки використання гідроенергетики світу в умовах сьогодення. Science and Global Studies: Abstracts of scientific papers of VIII International Scientific Conference (Prague, Czech

Republic, May 17, 2021) / Financial and Economic Scientific Union, 2021. С. 39 – 40.

- 11.Павлига А. В. Аналіз спеціального сучасного законодавства в сфері гідроенергетики Європи: ключові аспекти. Національні та міжнародні стандарти сучасного державотворення: тенденції та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 6-7 серпня 2021 року). Харків, 2021. С. 48 – 51.
- 12.Павлига А. В. Окремі питання правового регулювання біоенергетики на прикладі Італії. Наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку: матеріали X Міжнар. наук. конф. (м. Прага, 31 травня 2021 року). Прага, 2021. С. 103 – 105.
- 13.Павлига А. В. Механізми стимулювання переробки біомаси в Україні: проблемні питання. Економіка, фінанси, облік і право: актуальні питання і перспективи розвитку: збірник тез доповідей міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 19 травня 2021 року): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2021. С. 287 – 288.
- 14.Павлига А. В. Щодо впровадження Energy Roadmap 2050: проблематика питання. Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18-19 лютого 2021 року). Харків: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2021. С. 85 – 87
- 15.Павлига А. В. Щодо використання агровольтаїки в Україні: проблематика питання. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса 12-13 лютого 2021 року). Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2021. С. 44 – 45
- 16.Павлига А. В. Щодо питання законодавчого закріплення використання альтернативної енергетики в Україні. Актуальні проблеми юридичної науки: збірник тез Міжнар. наук.-практ. конф. «Дев'ятнадцяті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 23 жовтня 2020 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. С. 350 – 352
- 17.Павлига А. В. Правові аспекти регулювання альтернативної енергетики України: проблематика питання. Актуальні правові проблеми інноваційного розвитку агросфери: збірник тез наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листопада 2020 року). Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 375 – 378.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842, 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григор'єва Христина Антонівна

2. Kristina Grigorieva

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кірін Роман Станіславович

2. ROMAN S. KIRIN

Кваліфікація: д.ю.н., доц., 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кузьміна Марина Миколаївна

2. Marina M. Kuzmina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сурілова Олена Олексіївна
2. Olena O. Surilova

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314**Місцезнаходження:** Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Платонова Євгенія Олегівна
2. Yevheniia O. Platonova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314**Місцезнаходження:** Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Харитонова Тетяна Євгенівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Харитонова Тетяна Євгенівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна